

Indis repugnātib; ad pontē perueniunt. Hæc dum pro castris geruntur, hostis arcem uacuā ratus superāte multitudine manum ad eam capiendam circūmittit. Id quidā e nostris conspicatus, cum parū præsidij aduersus tantā multitudinem relictum crederet, magna uoce exclamat ab hoste arcem teneri. Ad hanc uocem trepidatione per totam aciem orta, ad arcem recurritur. Mascarenā nunc singulos reprehensans, nūc ad uniuersos proclamās nihil illic esse periculi, paucos retinuit: cum quibus iterum superato muro, cum Castro Menesioq; qui primi conscēderant, se coniungere contendit. Hæc paranti, miles occurrit, qui Franciscū Menesiu, se præsentē, cæsum narrat: cadauer ab hostibus asportatū. Aluarus uero Castris saxo, cedēte ad ictū galea, grauius uulneratus est. Hoc igitur recepto, ac reliquijs a fuga collectis Mascarenā reuertitur, pluribus uulneratis, triginta amissis. Magnū sui desiderium in primis fecerunt Franciscus Menesius genere & factis clarus, ac omnibus, animi magnitudine alijsq; uirtutibus charus: Franciscus Almeida, Lupus Sousa, Rodericus Fernandus, Franciscus Gulielmus. Georgius Menesius multis acceptis uulneribus modica spe uitæ, animā trahebat. Nonius Pereira homo nobilis: Mascarenāq; in primis acceptus, acceptis ab eo ad gubernatorē literis, Goam ut cōmodius uulnera curaret, ire instituit. uerum inter nauigandum iactationem

non ferens, mortuus est, Hostes hoc successu compressã
 nostrorum temeritatẽ rati, iterum Thomæ turrim aggre
 diuntur: nec Basiliscum modo, quem antea tentauerant
 ruptis funibus ad se pertrahunt: sed Leonẽ ac Saluagiũ
 (id quoq; genus tormenti est) in iisdem ruinis cõpertũ,
 de nostris ceperunt. Turris ægre defensa, exteriorẽ m-
 ro prolapso, interiorẽ iam procũbente, nisi Mascarẽna
 interius aggerem obieciisset: qui ruẽtẽ sustineret. Interea
 hostes opus imensum, ac prope incredibile aggreffi, latũ
 fluminis alueum aggere constructo angustant: & quan
 quã fluminis altitudine, quæ facile quinquaginta pedes
 explebat, & maris æstu reciproco opus impediretur: eo
 usq; tamen coercent: ut pöte cõsterni posset: ut ex oppi
 do Rumeorum compendio curribus portare possent cõ-
 meatus, qui antea longo circuitu circũibãt. Eodem tẽpo
 re alia manus cuniculos in arcem agebat: ut quæ reliqua
 erant ædificia diruerent, Id opus eo magis operatum,
 qđ rumor erat prætozem breui ad futurum, ac una cũ eo
 supra tria millia Lusitanorum. Ramican uero cũ supra
 uiginti quinq; millia militũ selectissimorũ in armis habe
 ret tantosq; in urbe cõmeatus, tantũq; belli apparatũ,
 ut uel ipse obsidionem quãuis diuturnam pati posset, non
 tam congruere metuebat, quam ne subsidiorum aduentu ob
 sidio arcis in longum protraheretur. Inter hæc sub finẽ
 Septembris, mixtus luctu gaudioq; nuncius ad Prætozẽ
 perfertur

perfertur: arcem quidē strenue defensam, sed multos no-
 strorum caesos: in quibus filium ipsius Fernandū Castrū.
 Ille privato dolore suppresso multa de Mascarenā, &
 militibus eius honorifice locutus, ob rē bene gestā latus,
 ueste preciosissima indutus, equū conscendit: ac extra op-
 pidum magno comitatu progressus, de totius belli ratiōe
 cum suis aliquandiu disseruit. equo deinde ad exercitatio-
 nis militaris morem sæpius circūactō, ac libero decursu
 campi spacio confectō, magnā uultu lætitiā præferens,
 in oppidum redit. Ibi animū eius in priuato luctu tam cō-
 stantē duplex casus turbauit: & funus Nonij Pereiræ,
 quod tū ducebatur: et nūtiū de morte Frācisij Menesij.
 Iam mitescente hyeme, prætor gnarus quam celeri opus
 esset subsidio, Vascū Cunnā litora legere iubet: ac reli-
 quas ex Aluari Castri classe naues uiolentia uentorū
 dissipatas, cogere: ac Diū ducere: Mascarenā uero
 monere, ne omnino ante suum aduentū eruptionē tentet.
 ipse alias quinque naues celerrimas armat (Lusitani qui
 soli fere hoc nauigij genere utuntur, Carauellas uocāt)
 in hoc commeatus, pnluis sulphureus, globi, ollæ: scala-
 rum, omnisque generis ferramentorum magna uis imposi-
 ta. in his item milites missi: quorū quadringenti sclopeta-
 rij erāt. Eodem fere tēpore hostiū aliquot naues, quæ mi-
 litē ac uarij generis mercē e sinu Arabico ad exercitū
 uehebāt, in nostros iciderūt: e quibus aliæ Chaulū perdu-

Etæ. in ðnes nullo sexus, aut ætatis discrimine, animaduer-
 sum est. aliæ Diu pertractæ, quæ Turcicū militem ex
 Arabia uehebant, duce Coij Sofaris propinquo, cuius
 ætea meminimus. Is cū pro suo capite triginta millia duca-
 torum offerret, plus ualuit ira, quam pecunia: eius reli-
 quorumq; capita in fluuiū proiecta, ut æstu per aduersū
 amnē relabente, in castra hostiū perferrentur. Id specta-
 culū hosti magis atrocitate rei auxit irā, quā dāno mili-
 tū, animos iminuit. Igitur proni in ulionē, in eas, quæ sta-
 bant turre, cuniculos agunt. & quanq̄ nostri trāsuerfos
 semper obijcerēt, nō potuerūt prohibere, quominus igne
 subiecto, pars aliqua murorū dirueretur. Antonij Frei-
 ri turris, qua hostes spectabat, prostrata fossā impleue-
 rat. Ad murū igne & aceto antea solutū duo cameli ad-
 moi, per foramina eius uicos arcis infestos fecerāt. globi
 etiā in cisternā nōnulli missi, e qua sola nostris aqua sup-
 petabat. Aduersus hoc malum murus alius interius cele-
 riter obiectus: & agger excitatus, in eo Camelus, aliq; &
 aliquot tormēta posita, hostiū impetū adeo cōpresserunt:
 ut eā muri partē postea nunq̄ tentauerint. & cum iam
 arce militū plena, ollas ignitas, ut antea sæpe fecerant,
 e p̄pinquo iniicere non auderēt, trabe funibus intenta ad
 antiquum militiæ morem tormentum fabricantur: huic im-
 positas ollas ignitas intra munimenta nostra iaculan-
 tur: multoque plures quam antea muri partes cuniculis
 prostra

prostrauerant: & nostri in transfuersis cuniculis non magnū esse momentū iam sæpe experti, superante multitudine nouum interius murum per totum arcis spaciū cōstruxerant, quo munimento omnibus turribus deiectis, spem habebant ad finem hyemis duci bellum posse. Hæc agentibus October mensis peractus est. Principio Nouembris subiectus ignis cuniculis non satis obturatis, ideoq; inualidus, non adeo multū dāni nostris attulit. Inter ea Prætor coacto exercitu, idoneam ad nauigandū tēpestatem nactus, Bassaimū cum classe proficiscitur. ibi paucos dies cōmorat, dū copias euicinis locis expectat. Interea Emmanuelē Limā hominē notæ uirtutis, et prudentiæ, & singulari in rebus gerendis felicitate, cū paucis nauibus Surratem usq; maritimā oram exploratum mittit. multæ ab eo onerariæ captæ, quæ cōmeatus Diū ferebant. in omne genus animantium, militum ira sæuiit. Sextodecimo die cum præda ad prætorem Lima reuertitur. Iam prætor omnibus rebus ad nauigandum comparatis, magno in primis indigenarum numero coacto ad opafaciēda, Lima cū uiginti lōgis nauibus præcedere iusso, ipse cum reliqua classe uento secundo Diū tendit. Ille ut iussus erat, crebris exscēssionibus in terrā factis, orā maritimā late populatur. a Bramaluci prouincia tantum uim belli abstinnit. Is principio belli, ut supra demonstratū est, a rege Cambaiæ, cui nectigalis erat, sollicitatus
 ut Bas

ut Bassaini præsidium aggredereetur, in fide tamen nostris pacta permansit. reliqua ora maritima flāma, ferroq; uastata, in primisq; Guzaratū prouincia, quæ tota mari uicina est. quicquid nauium inuentū est, quicquid portuum aut uillarum maritimarum toto eo tractu erat, ueluti continenti incendio conflagrauit. terror etiam latius serpsit: & in interioribus cominentis locis, trepidatum. Lima his ut imperatum erat, confectis, ad Mortuorū insulā (quatuordecim millia à Dio is locus abest) ad prætorem uenit. Is cum octoginta nauium classe septimo die Nouembris eo appulerat. classem in anchoris habet in statione, unde a Dio prospici posset. Eo Mascarenā accersit, ac habito cum eo de summa belli consilio remittit. Scalæ frequentes in arce factæ, quibus e rupe dimissis milites sine trepidatione in arcem occulte acciperentur. per has triduo expositi omnes, per auersam ab hostibus partem arcis, sine tumultu ingrediuntur. quicquid erat tormentorum per muros cōmode dispositum, in hostiū munimenta conuertitur: quibus pars muri quæ e regione arcis erat edificata, per hos dies labefactatur. Hostes iterea nostrorum consiliorū ignari, omnibus locis idoneis præsidia disponunt. ad Thomæam turrin, qua nostros erupturos putāt, intētissimas habent uigilias. ollas, picem, puluere sulfurcum, magnā sagittarū uim, ac saxa ingentia in muros cōportāt. Partem murorum, quæ ad fluuium pertinebat

tinebat, nouis munimentis augent: tormēta maiora eo cōuehunt, ut descensum nostrorum impedirēt. totum id latus quod arcem respicit, quindecim millia militū tueri iussa. septē millia Turcarū Arabūq; et aliarū nationū, q̄ bellicosiores putātur, in frōte posita ad primū impetū excipiendum. pontē fluminis per quē ad Rumæorum oppidū itur, septingentorū præsidio obtinent. Alijs circa locis ad quæ naues appelli poterant, fossæ præaltæ factæ, ramisq; arborum ac terra leuiter contectæ. Omnibus, ut uidebatur, satis prouisis tanta in suorum uiribus erat Rumicani fiducia, ut paucitati nostrorum illuderet, & conatus uelut uanos irrideret, neq; quicq; minus expectaret, q̄ ut conserere manū secum auderent: nostris contra cū nono die Nouembris prætor in arcem uenisset, tantum gaudium fuit, ut nemo esset, qui de uictoria uelut ambigua dubitaret. Prætor hoc fere pacto suos instruxerat. in nauibus nauas tæcum, & calones, quos Goa & Bassaimo aduexerat, reliquerat. Hi iussi erāt ōnes nauiculas, quæ remigio impellerētur, complere. Indi hastas erectas tenere, remiges altera manu remū agere, altera funiculos ignitos habere: amplum illis uexillum, quod prætoris esse uideretur, datum. ita instructi, ubi signum quod cōuenerat, accepissent, iussi tympanorū, ac tubarū quantum possent maximo eduto sono, ad Iacobi Lopis turri tēdere. Ea in āgulo urbis sita fuerat super rupē in mare obuersā: quā
hostes

hostes initio obsidionis, quia nullum usum eius putabant, diruerant: ut materia ad aggeres struendos uterentur: ad uentum uero praetoris triduo instaurarunt, ut propinquo portu nostros, si eo appulisset, descensu prohiberent. Arcis tuendae cura Antonio Corrae commissa. datum ad id militum quantum satis esse uidebatur. Reliquus exercitus (ad tria fere Lusitanorum millia erant) iussi in posterum diem se ad praelium parare, ac tertia uigilia armati adesse. Cum ut imperatum erat, conuenissent: loco magis quam caetera edito, in area arcis, unde prospectus in omnes partes erat, Ant. Custodius Franciscanus, homo integritate, ac summae sanctitatis opinione, sacrum orditur. eo cum magno silentio peracto, caeteris tacite subsequenter orationis uerba praetor: Christum omnipotentem precatus Deum, ut suum nomen a contumelia uindicaret: suam potentiam hosti superbissimo ostendat: & hanc manum, quamlibet paruum, ipsius tamen auxilij fiducia innumerabiles hostium copias non reformidantem, spei, uotique sui competentem faciat: ac in hostium castra, qui ad religionem eius euertendam coniurati uenerant, tumultum, terrorem, & fugam conuertat. Haec ubi dixisset, quamquam omnium animi spe, & fiducia erecti uiderentur, Praetor tamen paucis admonendos sibi ratus, silentio facto, ita exorsus est. Si magnitudo ista animi, et alacritas quam in uobis intueor, aut exuestrarum uirum nimia fiducia, aut hostium ignorantia oriretur, comprimendam potius

potius putarem, nec in præcipitia ruentes oratione etiam impellerem. sed cum & uos meminertis Lusitanos esse, quorū maiores ingentes sæpe, non Afrorū modo, sed et Romanorū copias parua manu fuderint: & hos eosdem esse hostes, de quibus hoc ipso in loco tam præclara uictoria superioribus annis parta est: nemini dubium est, quin utraq; pars suos animos, suos mores in discrimen adferat: alteri scilicet uincant: alteri fugiant. neq; enim æqua illis & uobis proposita sunt uel pericula, uel præmia. nobis enim uictis a tergo Oceanus tēpestatibus inuius, Lusitania quam petamus toto terrarū orbe interiecto disita: arx in quam fugiamus diruta: neq; si icolumis sit, aliæ supersunt copię unde subsidia expectemus. Illis contra pugnantis omnia infesta: fugientibus a tergo latebræ, & spes plerisq; redeundi ad suos: ad quos ut reuertantur, homines barbari, ne ignominie quidē notā reformidant. Illis ne si uicerint quidē, spes ulla emolumentum est ex unius arcis non adeo opulentæ præda: nec è liberalitate regis quicquid est quod expectent, ærario diuturna obsidione exhausto, et fide barbarorū cū fortuna mutabili. nobis uincantibus Indi: e regnū uictorie præmiū proponitur. nā & parta seruabimus: & eorum animos, qui euentum huius belli expectant, confirmabimus: & hostes ita profligabimus, ut in multos annos uires resumere nequeant. Quicquid enim apud eos uirium est, in Turcarum auxiliis positum est: cū

his

pōtis angustiis rursus cōglobati resistunt: ac tormētis no-
 stros aditu submouere conantur. Ibi, siue terror, & no-
 cturnæ tenebræ hosti impedimento fuerunt, siue ut potius
 credi par est, præsens numinis fauor nostris adfuit, unus
 tātū globus missus est: eoq; unus e Lusitanis interfectus.
 reliqua tormēta quater hostibus frustra tētantibus ignē
 concipere non potuerunt. nihilo tamē segnius pro pōte pu-
 gnatur: nostris successu, Indis loco superiore fretis. Ibi
 cum aliquandiu certamen hæsisset, prætor suos nūc incre-
 pare, nunc hortari, ut antequā tota hostium uis eo se con-
 ferret, præsidia occuparēt: ponte semel capto, nihil fidu-
 ciæ hosti supere sse, nisi in acie, ubi haud dubie Lusitanus
 superior esset. His uocibus miles admonitus, renouato
 impetu, e turribus hostē deijcit: nō incruēta tamē pugna.
 Quadragita enī ex Lusitanis ceciderūt. Insignis in pau-
 cis uulnerū fæditas declarat, quātis uiribus perinaciaq;
 certatū sit. Cosmo Paiuæ gladij uno ictu femur abscissū
 Vasco fernando cum hostem pertinacius persequeretur,
 a tergo lorica decisa: & patefacta per uulnus uitalia. al-
 teri qđ supra oculos auresq; erat e capite, a reliquo cor-
 pore ita diuisum fuit, ut non temerario ictu factum, sed
 arte ad ostentationē quæsitum uideretur. Ponte occupa-
 to, iam omnia penes hostem in fugam spectare. ubi enim
 quod roboris in exercitu fuit, fustum est: Lusitani a
 tergo ita urgebant, ut nusquā redire in ordines, & con-
 ferre

ferre aciem sinerēt. Mascarēna miles præcipua ire, atque odio indulſit: cōmilitonum tot præliis cæſorum, & lōgæ obſidionis mala ulciſci cupidus. Itaque quacunq; irruerat procellæ inſtar ingentem ſtragem dabat. Eius cohortis impetum Bragmines ſagittariū, & haſtati remorari conati, aciem ex aduerſo dirigunt: ac nonnullos eminus uulnerant: ſed ubi ad manus uentum eſt, impetum non ſuſtinerunt. Per idē tempus in diuerſa caſtorū parte prætor ſumma ui turrim oppugnabat: aliūq; ſegnius ſubeuntibus ipſe primus in muros euasit, ſequēti Laurētio Pyro Ta uora, uiro fortiſſimo, qui nunq̄ a prætore diſceſſerat. Eduardus Barbudus ſignifer ter ui detruſus, atq; è muro deiectus, tandem pertinaciter inſtando irrupit: & iam pluribus ingreſſis ſūma ui, et intra et extra certabatur. Ant. Custodius lintea ueſte, ac reliquo ſacrificiū apparatus induitus, imaginem Chriſti manu tendens, ubi plurimū erat laboris, & periculi, eo ſe inferebat: & noſtros quantum poterat, hortabatur. Luſitanis præcipue miſſilia tela, ſagittæ & ſclopetæ infeſta erant: quibus prope obruti paulum abſuit, quin a turri receſſerit. Sed ubi per cohortes cōclamatū eſt, prætorem eum fortiſſima iuuentute ingreſſum eſſe: eum ſi paululū certamen remiſiſſēt, prodi: id uero flagitioſum rati, ſe ſe mutuo cohortati, tanta ui irruunt, ut nulla ratione impetus eorum ſuſtineri potuerit, Antonio Custodio uexillum Crucis præferēte.

ibi

S. uera
et f. f. f. f. f.

his solis, qui non multo plures sunt quam uos estis, de gloria certandum est: his profligatis, non multo facilius illi e Thracia, & Macedonia auxilia accersent, quã nos e Lusitania. nam Asiæ gentes quæ in medio sunt posita, aut non multo Indis bellicosiores sunt, aut non minus quam nos Turcis infestæ. Vulgus uero Indorum seruituti assuetum, in præmium uictori cedit. Horum itaq; memores cum prælium inieritis, ita pugnete, tanquã sub oculis Regis Lusitanicæ res geratur: qui & uestræ uirtutis idem iudex optimus, & remunerator est futurus: & suum honorem, maiorum gloriam bello partam, & orientis imperium, quod in huius prælii euentu positum est, uobis absens cõmendat. Ita pugnete, tanquã nõ meo sed dei præsentis, atq; õnia intuentis ductu, aduersus eius hostes omnis iuris diuini et humani ex parte dimicaturi: neq; existimate eum qui mortuus est, ut nos uiueremus, permissurum, ut homines impij, qui eius morti illudunt, & potentiam contènüt, impune in nos insultent. nescio quid aliis usu uenerit: equidẽ ita animo affectus sum, ut cũ hoc signũ intueor (Christi cruci affixi imaginẽ manu ostendebat) mearum uirium oblitus, uel si solus irem, de uictoria minime dubitem. Extremã eius orationẽ cum summa alacritate militum clamor subsequutus est poscentium, ut quã primum in hostẽ duceret. Prætor acie intra arcem instructa, signũ quod conuenerat, dat his, quos in nauibus

reliquerat. Illi maiore quam pro multitudine, strepitu ut iussi erant, in portum urbis, qui est ad turrim Lopis, ac uicina litora naues dirigunt. Hostes incerta luce, cum in prætoria naue lumē, quod pro signo solebat esse, cernerēt, prætore ipsum adesse rati: & hastæ frequentes in nauiculis erectæ, & ignis in funiculis passim interlucēs, speciē totius exercitus præbuit. Itaque cum magno tumultu ad mare cōcursum est. Prætor ubi in castris hostilibus trepidationem sensit, apertis per silentium portis, incerta adhuc luce exercitum educit. In prima acie præerat Mascarenna cum suo milite, cuius fidem, & uirtutem per tot menses expertus erat: adiecta ex reliquo exercitu Cohors quadringentorum militum. prætor cum alijs copijs paruo interiecto spacio consequitur. Primi erāt sclopetarij, & ea manus quæ scalas ferebat: quibus ad muros hostium admotis, Mascarennæ miles noticia loci fretus, statim in castra irrūpit: ac cæsis, aut fugatis his qui promuris erant, ingentem tumultum edit. consecuti statim hastati, iam aciē intra castra direxerāt. Hostium qui occurrerunt non adeo multi, cum magna strage in fugam uersi. nam quod uirium erat in exercitu ad mare uersum erat. hi cum ex suorum fuga castra iam capta audirent, ad subsidium suis ferendum uersi. alijs fugientibus, alijs quo clamor uocabat, properantibus, totis castris tumultuatur. Indi quos res inopinata a principio perculerat, in
pontis

Ibi cum in turba lapidis ictu brachiū imagini perfractū
esset, tum palā proclamare, ut deo duce, de dei hostibus
præsens sacrilegii pœnas expeterent: ac palam truncā
imaginem ostentare, ac uindictam spretæ religionis mi-
litibus commendare. tanto furore miles ad hanc uocem
incurrit, ut momento temporis omnes propugnatores e
muris deiecerit: deiectos insecutus, tota castra strage
profligauerit. nec hac calamitate accepta ulla usquā ho-
stium manus se pugnae obtulit: sed ab altera parte cæ-
des, ab altera fuga fiebat. Rebus in hac castrorum
parte succedentibus, iam prætor suis ad signa reuocatis
ad reliquas copias delendas pergit. erant ad sex hominum
millia, quæ ad Lopis turrin opposita erant, aduersus na-
uales copias: hi cū nostros uictoria feroces, sanguinis, ac
pulueris plenos, magno gradu aduentare uident, statim
in fugā uertuntur: in qua cum sua ipsi multitudine impedi-
rentur, ac tumultus nauticus speciem alterius exercitus
aduenientis præberet, incerti quid peterēt, aut fugerēt,
alii se in flumen præcipitabant, alii cæci in ipsa pericula
ruebant: pauci e tanta multitudine euasere, qui primotu-
mulu elapsi erāt diuersa castrorū regione. cæteri passim
fœda strage uias compleuerant. A castris in urbē sta-
tim itur. ibi præconis uoce proclāmatum, ne cuiq̄ parce-
retur, pœna grauiſſima adiecta, si quis cōtra fecisset. sed
militi sponte sua satis accenso nihil ea denūciatione opus
erat

erat. nam ab initio huius belli non de imperio, aut gloria, sed de interitu alterius partis certatum erat. Itaque uicti nihil sibi reliquū ad misericordiā impetrandā fecerant. passim igitur scæuitum sine ullius sexus, aut etatis discrimine. in domibus latitantes protracti, ac iugulati in publicum proijciuntur. Præda oppidi, & castrorum insolatiū tot laborū militi permissa. erat autem ea ingens, qualē in opulētissimæ gentis exercitu credere par est, qui sine ullo metu hostili, omnibus rebus suis collatis, sedes sibi perpetuas, ibi destinabāt. His rebus confectis prætor æquo cōscēso, exercitū per oppidum, & castra in multas manus sparsū, coligit. Milites, ut quisq; in notū inciderat, gaudio pleni, sese amplecti, & ad imperatorem suum concursu facto, eius uirtutē, et animi magnitudinē admirari: et qua quisq; poterat contingere, amplecti, alloqui: eius uirtutē, et prudentiam ad cœlum laudibus ferre. Hanc tā tā lætitiā auxit à Mascarenā nuntius, qui ab ea parte hostē fustum et fugatū diceret. itaq; omnibus locis re bene gesta, manipuli aliquot circa fossas, et ruinas murorū dimissi, qui latitantes protraherent, ac perspicerent, si quicquā ulla ex parte hostilium copiarum restitisset.

Hic fuit finis nobilis illius ad Dium prælij, in quo eodie cæsa octo millia hostiū. ex Lusitanis quinquaginta quinque milites partim in conflictu, partim ex dolore uulnerum, paucis post præliū diebus, expirarunt. Duces hostiū

hostium caesi: Rumican Sofaris filius, inter caesorum
 cadauera uilissima ueste coniectus, ac uix tandem a
 nostris agnitus: item Acedecan, qui pridie quam pu-
 gnatum est cum quinque millibus in castra uenerat: &
 Fidalcan, qui Turcis, externisque auxilijs praerat, pra-
 clari in primis nominis apud suos imperator: ex regno
 praeterea Cambaiae nobilissimus fere quisque, & prima
 apud regem autoritatis. confluxerant enim in castra, ut
 regi gratificarentur, pleraque omnis nobilitas, tanta sui
 fiducia, ut non ad bellum, sed ad conuentum aliquem celebre
 proficisci uiderentur. Pauci capti uel nobilitatis, uel uirtu-
 tis admiratione seruati. in his fuit Iuzarcan Abissin
 eius Iuzarcanis frater, qui in illa asperissima oppugnatio-
 ne, quae fuit uigesimo quinto Iulij, ceciderat. Tormento-
 rum omnis generis ingens uis in castris reperta, in quibus
 triginta fuere inusitatae magnitudinis. Qui e tanta cla-
 de euaserunt, in sua quisque oppida dilapsi. Moiatecan
 uerecundia impeditus, ad regem accedere non ausus,
 cum paucis iisque magna ex parte uulneratis domum re-
 diit. nonnulli in oppidum quod septem millia a Dio abest,
 conuenerunt: ibi regis imperium expectaturi. E captiuis
 nonnulli aiebant in extremo praelio humana specie augusti-
 em super arcis sacrarium mulierem sibi uisam, quae ita
 oculos perstringeret, ut prope caeci in prelium ruerent:
 tantamque nostrorum apparuisse multitudinem, ut prope
 deni

deniꝝ singulos Indos pugnare uideretur. itaq; metu cōster-
 natos nunquā coire, aut aciē struere potuisse. Prætor hac
 parta uictoria, duos pontes diruit: quibus insula continēti
 iungebatur: ac magno numero operarum adhibito ad rude-
 ra purganda, totam denuo arcem multo quā antea firmi-
 orē ædificare aggressus, primus ipse operi manū admo-
 uit: cuius exēplū reliquis secutus exercitus. Saucijs cu-
 randis curam diligenter adhibet. qui uulneribus ita debi-
 litati erant, ut militare in posterum non possent, Bassai-
 mū missi: agri ibi assignati. reliquis militibꝝ pro cuiusq; uir-
 tute præmia data: complures in equestrem ordinem relati:
 qui inter honores militares āplissimus habetur. Hæc sūt,
 quæ ad hunc diem de secunda obsidione Dij comperta ha-
 bemus: quæ Olisiponem ad IOANNEM tertium
 inuictissimū Lusitaniæ Regē, āno salutis nostræ. 1547.
 mēse Augusto perlata, quāta potuimus fide retulimus.

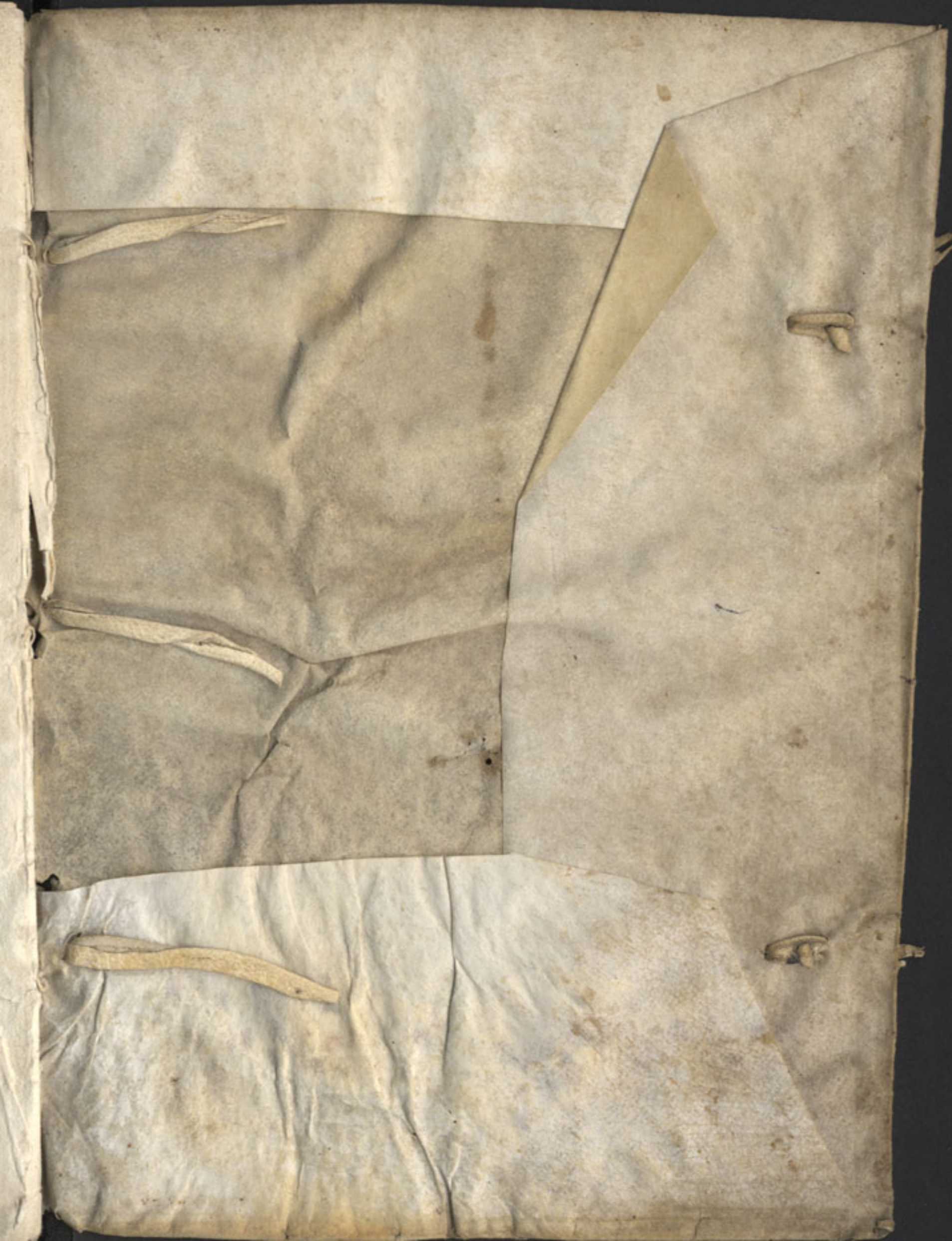
FINIS.

CONIMBRICAE.

EXCVDEBANT IOANNES BARRERIVS
 & Ioannes Aluarus Typographi Regij.

Anno. M. D. XLVIII.

la
ab.
B. 63